GEMEENTE
MAASGOUW.

Raadsvergadering
05-10-2021

Voorstel tot vaststelling van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2022-2026

Van:	*College (portefeuillehouder Lalieu)*
Voorstel:	1. Het bijgevoegde GRP 2022-2026 vast te stellen, waarin vanaf 2022 de afschrijvingstermijnen voor investeringen in riolering opgerekt worden naar maximaal 70 jaar. De Financiële Verordening hierop aan te passen bij de eerstvolgende actualisatie. 2. In te stemmen met het financiële scenario 3 voor meerjarige tariefstelling rioolheffing en definitieve besluitvorming over de tariefstelling rioolheffing aan de orde stellen bij vaststelling van de belastingverordeningen 2022 in de raad van 21 december 2021.
Bijlagen:	**Bijgevoegd:** 1.GRP 2022-2026 2.Waterketenplan 2021-2025 bestuurlijke samenvatting **Ter inzage:**

Namens het college van burgemeester en wethouders,
De secretaris,

Toelichting
Voorstel tot vaststelling van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2022-2026

Inleiding:

Het gemeentelijk rioleringsplan is een verplichte planfiguur voor de gemeente. Het huidige plan loopt 31 december 2021 af. Met dit nieuwe plan zorgen we voor de continuïteit van een goede rioleringszorg, geven we de onderbouwing van de rioolheffing en leggen we nu ook de link met klimaatadaptatie.

Beslispunten:

1. Het bijgevoegde GRP 2022-2026 vast te stellen, waarin vanaf 2022 de afschrijvingstermijnen voor investeringen in riolering opgerekt worden naar maximaal 70 jaar. De Financiële Verordening hierop aan te passen bij de eerstvolgende actualisatie.

2. In te stemmen met het financiële scenario 3 voor meerjarige tariefstelling rioolheffing en definitieve besluitvorming over de tariefstelling rioolheffing aan de orde stellen bij vaststelling van de belastingverordeningen 2022 in de raad van 21 december 2021.

Argumenten:

1.1 Het GRP formuleert hoe we invulling geven aan onze afvalwater- hemelwater- en grondwaterzorgplicht. Ook laten we zien hoe we de zorg voor het stedelijk water combineren met klimaatadaptatie. Het GRP is een verplichte planfiguur.
1.2 Het GRP geeft de onderbouwing voor de rioolheffing. Uitgangspunt hierbij is een maatschappelijk aanvaardbaar zorgniveau tegen de laagste maatschappelijke kosten.
1.3 In het vorige GRP is reeds geconstateerd dat riolering gemiddeld langer mee gaat dan 60 jaar. In dit GRP is dit beeld bevestigd. Derhalve is het verantwoord de afschrijvingstermijnen te verlengen.

2.1 We adviseren de raad om te kiezen voor het financiële scenario 3, waarbij de rioolheffing geleidelijk stijgt met 3% en de inflatiecorrectie, naar het kostendekkend tarief. Dit is de laagst mogelijke stijging per jaar waarbij we kostendekkend zijn voor de rioolvoorziening uitgeput is.
2.2 In dit GRP voeren we kostenbesparingen door maar moeten we ook nieuwe maatregelen treffen om te voldoen aan de kaderrichtlijn water en ons te wapenen tegen een veranderend klimaat. Dit samen leid tot het beeld dat de rioolheffing op dit moment niet kostendekkend is. Er zijn drie stijgingsvarianten doorgerekend, waarbij we aan de raad voorstellen om voor scenario 3 te kiezen. Scenario 1 en 2 zouden sneller op het kostendekkende tarief uitkomen maar daardoor de lokale lastendruk ook sneller doen stijgen.

Kanttekeningen:

1.1 Het GRP geeft het beleid van de gemeente weer op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater. Vanwege de aanstaande invoering van de omgevingswet is dit GRP wat opbouw betreft hier op ingericht. Hiermee geven we richting aan ons eigen handelen maar ook aan dat van derden op Maasgouws grondgebied.
1.2 Elke onderbouwing van de rioolheffing moet zich aan de financiële regels van het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) houden. Desondanks blijft het een raming van toekomstige inkomsten en uitgaven. Onderdeel van het proces is een periodieke herijking. Dit GRP is opgesteld voor een periode van 5 jaar, waarna we alle plussen en minnen bij elkaar tellen en een nieuwe stand opmaken. We maken onze prognose zo nauwkeurig als mogelijk.
1.3 Het inschatten van de restlevensduur van riolering is lastig. Doordat we de afgelopen jaren elk jaar een deel van het stelsel hebben onderzocht wordt het beeld steeds duidelijker. De riolering gaat langer mee dan eerst gedacht. Met de nieuwe renovatietechnieken kunnen we zelfs buizen opleveren die langer dan 80 jaar mee gaan.

2.1 Scenario 1 is voor wat betreft het meerjarige kostendekkende tariefberekening wel mogelijk, maar ten gevolge van BBV regels wettelijk niet toegestaan. Derhalve valt scenario 1 af. Kanttekening bij scenario 2 en 3 is dat het kostendekkende tarief niet over de hele berekening gelijk is. Vanaf 2046 zou een lichte stijging noodzakelijk zijn gevolgd door een daling tot onder de € 300.

Samenhang met andere Beleidsdocumenten:

Dit GRP doet recht aan het coalitieprogramma. We gaan meer relinen in plaats van vervangen, wat duurzamer is en goedkoper.
Ook bereiden we ons voor op klimaatverandering. Conform het stappenplan van het deltaprogramma ruimtelijke adaptatie hebben we de gevolgen van klimaatverandering in beeld gebracht, dit besproken met burgers, ondernemers en maatschappelijke partners en een klimaatstrategie opgesteld. Daar uit volgend is een uitvoeringsagenda klimaatadaptatie opgesteld die is afgestemd met dit GRP.

Alle projecten die gelinkt kunnen worden aan onze drie zorgplichten, worden vanuit het GRP gefinancierd. De manier waarin we ons wapenen tegen een veranderend klimaat, in de basis “tegel er uit, plantje er in” is goed voor het omgaan met hevige buien, helpt droogte bestrijden en groen voorkomt hittestress. Maar het zorgt ook voor betere biodiversiteit en welbehagen.

Communicatie:

Het raadsbesluit wordt via de gemeentelijke kanalen gepubliceerd.
Daarnaast zullen alle uitvoeringsprojecten hun eigen communicatie doen via gemeentepagina in ’t Weakblad, gerichte informatie aan direct aanwonenden en informatiebijeenkomsten.
Algemene publiekscampagnes worden via Waterklaar van de samenwerkingsregio Waterpanel Noord uitgevoerd.
De gehele klimaatadaptatie heeft haar eigen communicatieplan waarin alle communicatie naar bewoners, ondernemers en maatschappelijke partners is beschreven.

Financiën

Benodigde rioolheffing

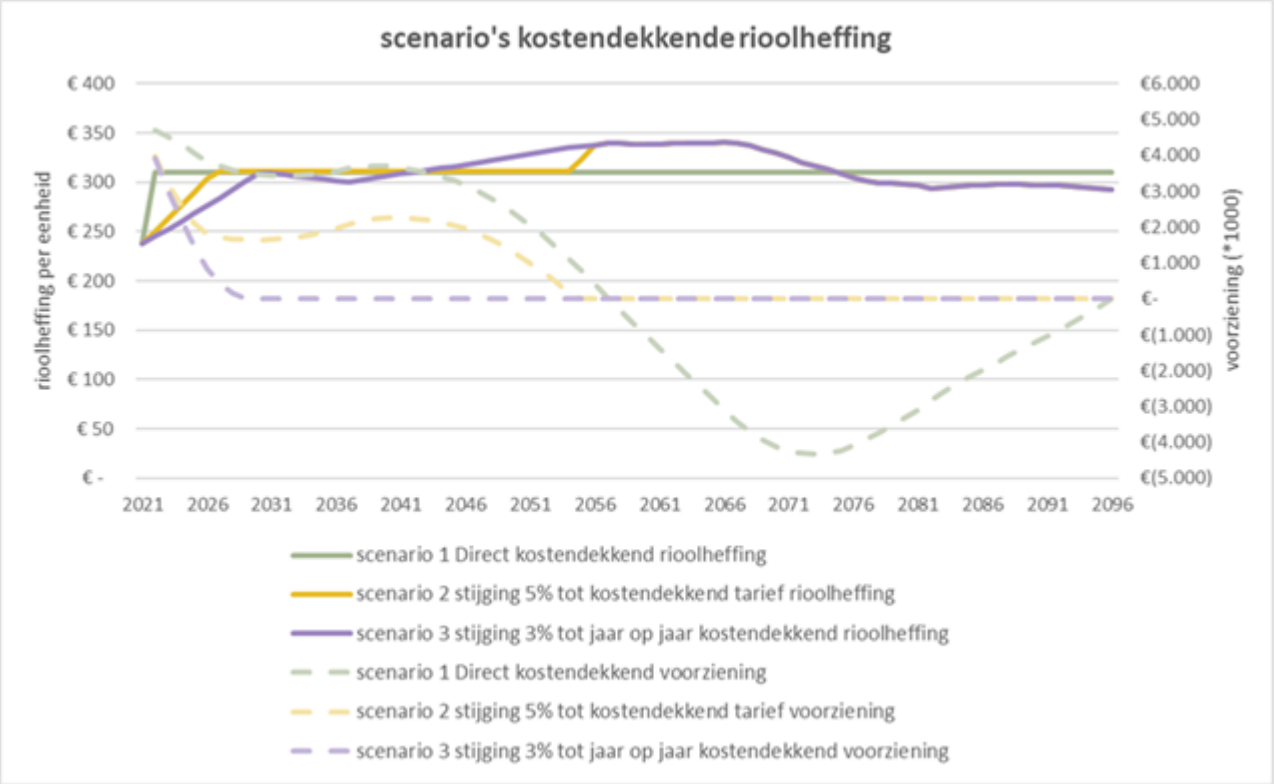
Op de lange termijn (75 jaar) dient de rioolheffing kostendekkend te zijn. Dit betekent dat de totale inkomsten + huidige voorziening gelijk zijn aan de totale kosten. Een kostendekkende rioolheffing kan op verschillende manieren worden bereikt, daarom schetsen we 3 scenario’s. De tarieven in de scenario’s moeten elk jaar voor inflatie worden gecorrigeerd.

Scenario 1: gelijk kostendekkend tarief op de lange termijn (groene lijn)
We kunnen in één keer toe naar een gelijkblijvend kostendekkend tarief op de lange termijn. Dit betekent een eenmalige stijging met ca 30%. Dit langjarig kostendekkende tarief ligt op €310,- (zie doorgetrokken groene lijn in grafiek). Wanneer we dit scenario volgen zal de voorziening (groene stippellijn) eerst stijgen, waarna deze rond 2040 afneemt en omstreeks 2060 wordt de voorziening negatief (doordat in de voorgaande periode de uitgaven hoger zijn dan de inkomsten) en blijft zo gedurende tot 2096 (einde van de beschouwde periode). Dit is niet toegestaan volgens de boekhoudregels in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten).

Scenario 2: stijging 5% tot kostendekkend tarief (gele lijn)
In het vorige GRP is gekozen om de rioolheffing met 5% te laten stijgen. Wanneer we dit doorvoeren bereiken we in 2026 het langjarig kostendekkende tarief van €312,- (zie doorgetrokken gele lijn in grafiek). De voorziening stijgt tot omstreeks 2040 en daalt daarna tot deze rond 2055 leeg is. Vanaf 2055 stappen we over op het kostendekkende tarief per jaar, waarin de jaarlijkse inkomsten gelijk zijn aan de jaarlijkse kosten. De heffing stijgt naar €340,- in 2066 waarna deze geleidelijk afneemt en rond de €300,- blijft tot het einde van de beschouwde periode.

Scenario 3: stijging met 3% tot kostendekkend tarief jaar op jaar (paarse lijn)
De rioolheffing stijgt met 3% per jaar tot 2030. In 2030 is de voorziening leeg en volgen we het kostendekkende tarief per jaar, waarin de jaarlijkse inkomsten gelijk zijn aan de jaarlijkse kosten (zie doorgetrokken paarse lijn in de grafiek). De heffing stijgt geleidelijk door tot maximaal €340,- in 2066 waarna deze weer daalt en tot het einde van de beschouwde periode rond de €300,- blijft.

In dit scenario (3) zetten we de systematiek gekozen in GRP 2017-2021 door. We laten de rioolheffing geleidelijk stijgen tot de voorziening leeg is en stappen dan over op het jaarlijks kostendekkende tarief.

Het voorgestelde scenario 3 zal leiden tot een stijging van de rioolheffing volgens onderstaande tabel. Voor deze tabel doen we de aanname dat de huidige inflatiecorrectie van 1,5% vijf jaar lang in stand blijft.
Voor de verdere financiële onderbouwing verwijzen we naar het GRP.

	Rioolheffing stijging 3% prijspeil 2021	Rioolheffing stijging 3% + 1,5% inflatiecorrectie
2022	€ 245	€ 249
2023	€ 253	€ 260
2024	€ 260	€ 272
2025	€ 268	€ 284
2026	€ 276	€ 297

Het tarief rioolheffing 2021 bedraagt voor een gemiddeld huishouden € 238,11 (gelijk aan tarief 2019 en 2020).

Een belangrijke kostencomponent in het GRP 2022-2026 zijn de kapitaallasten. In het nieuwe GRP is vermeld dat de uitgaven voor verbetermaatregelen en vervangingsinvesteringen riolering, afhankelijk van het soort object, worden afgeschreven over een termijn variërend tussen 15 en 70 jaar. In de huidige Financiële Verordening is aangegeven dat investeringen in riolering in maximaal 60 jaar worden afgeschreven.
Het voorstel is om de afschrijvingstermijnen, zoals vermeld in het nieuwe GRP, te gaan hanteren vanaf 2022 en bij de eerstvolgende actualisatie van de Financiële Verordening de afschrijvingstermijnen voor investeringen in riolering op te rekken naar maximaal 70 jaar.

De aanpassingen van de MIP budgetten zoals voorgesteld in het GRP worden in de P&C-cyclus doorgevoerd in het MIP 2022-2025. Jaarlijks vindt monitoring plaats van de daadwerkelijke kosten, zodat eventueel tussentijdse bijstellingen kunnen plaatsvinden.

Planning en uitvoering:

De uitvoeringsplanning verloopt volgens het vast te stellen GRP en de daarop gebaseerde jaarlijkse begroting.

Bijlagen:

1. GRP 2022-2026
2. Waterketenplan 2021-2025 bestuurlijke samenvatting

Team: Beheer Openbare Ruimte